

ЖЕНСКИ СВѢТЪ

ПРИТУРКА „ДОМАКИНЯ“,
ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ,
 РЕДАКТИРАНО ОТЪ ЖЕНЪ,
 ЗА ГОСПОЖИ И ГОСПОЖИЦИ.

Списанието излиза дваждъ, на 1 и 20,
 а притурката веднъждъ, на 10 число
 всѣки мѣсецъ.

Директорка: ТЕОДОРА Г. НОЕВА

Годишенъ абонаментъ
 предлагамъ.

I. На списанието:
 За България 5 лева
 „ странство 6 „
 II. На списанието съ
 притурката:
 За България 7 лева
 „ странство 9 „

Абонати се записватъ
 чакраво въ дирекцията на
 списанието и въ всички
 тѣ телеграфо-пощен. стан-
 ции изъ княжеството.

Оплащания за пере-
 довно и прашане листа
 приематъ се само въ ра-
 стояние на единъ мѣсецъ
 отъ издаването му.

Пратенитъ за публику-
 ванне ржкописи насадъ се
 не връщатъ.

Писма и ржкописи, не-
 подписани и неопределящи
 мѣстоиздательството на до-
 писищата, не се прие-
 матъ.

Писма, неплатени се не
 приематъ.

Вѣтхави обявления, от-
 носещи се до госпожи и
 госпожици, публикуватъ
 се въ последната страни-
 ца за 30 ст. т. дѣлътъ.

За постоянни обявления
 особени условия.

Писма, ржкописи и пари се испращатъ до: Дирекцията на Женския СВѢТЪ улица Войнишка № 122

СУЛТАНА И. МАНОВА,
 администаторка и сътрудница
 на „Женския СВѢТЪ“

прѣдаде Богу духъ на 25 Декемврий 1894 год., на възраст 19 год.

Въ лицето на многоплачевната и пресмопа-
 матната си администаторка и сътрудница, млада
 дъвойка Султана И. Манова „Женския СВѢТЪ“ губи
 една отъ главнитъ инициаторки и факторки по дѣ-
 лото, което се той натоварилъ да приведе въ не-
 пълнение.

Покойната Султана, слѣдъ като свърши съ ус-
 пѣхъ средното си образование, първнитъ години
 отъ своята дѣятелностъ бѣше си посетила на учи-
 телѣствуване въ своя роденъ градъ Варна. И; ну-
 дена, по причина на болѣсть да прѣзрати своето
 любимо и свещено звание на учителката, тугакъ и
 подиръ оздравяването си отъ все сърдце и душа се
 прѣдаде въ изпълнението на прѣдложения ѝ като
 администаторка и сътрудница на „Женския СВѢТЪ“
 постъ; тукъ вече тя помисли, че бѣ намѣрила своята
 прѣдизначена отъ Бога карриера, че бѣ попаднала
 вече въ прѣдопрѣдѣлената ѝ стихия; тукъ тя раз-
 бѣра, че вѣй прѣдѣлжи да изпълни нѣщо за разрѣ-
 шаваннето на великата задача, която отрано още ѝ
 диктуваше благородното и великодушното ѝ сърдце;
 затова тя и намѣри сега случая да развие всичката
 си дѣятелностъ, та въ кѣсо време бѣше станала
 самата двигателна сила, самата душа на предприе-
 тото чрезъ издаването на „Женския СВѢТЪ“ дѣло!
 Но жестоката, неумолимата смъртъ дойде да прѣ-

крати тази дѣятелностъ въ своя разгаръ, да отлѣте
 той трагичалъ верѣдъ най-цвѣтущего му положе-
 ние да разруши и унищожи туй невинно, прѣдѣлно
 и самоотвърженио сърдце верѣдъ своего най-блѣ-
 стяще движение.

Но . . . да будетъ воля Твоя, Господи! Сул-
 тана бѣ едно отъ ония сѣщества, които отъ време
 на време само прѣхвърляватъ отъ прѣвѣстия прѣ-
 столъ на Всевѣшняго до насъ, за да на оживото-
 рѣтъ олекчатъ, утѣшатъ и засилатъ съ своето
 приѣмствѣе въ борбата за живота. Постоянното
 жилище, радостта, животътъ на таквнато сѣщество
 е въ небето, прѣдъ свѣтлото лице на всемогъщия
 ни Творецъ и всемилостивия ни отецъ! Богу било
 угодно щото на слѣдующи вечеръ отъ своето рож-
 дество да възвърне въ първото му дѣйствиело
 жилище това свое любезно сѣщество и като го
 прѣнеса въ дълбокъ тридневенъ сънъ, подигна го
 така тамъ въ небето, за да Му възпѣва славата и
 се моли за нашето душевно спасение.

„Женския СВѢТЪ“ като украсиа гроба и съ
 нѣколко завѣхнали цвѣти и молигетуваша отъ Бога
 утѣшение за родителитъ и родителитъ на покойната,
 а особено за Г-жа директорка Т. Г. Ноева и Г-ца
 Ел. Манова нейни сестри, ознаменува тукъ нейното
 кратковременно на земята ни прѣбывание за вѣчна
 ѝ память!

Съдържание:

Прегледъ на II-та годишнина на «Женския Свѣтъ» и «Домакинята». — Отъ Павелъ Златоуста. — Биографията. — Малко Астрономия. — Книги и списания. — Обявления.

ПРЕГЛЕДЪ на II-та годишнина

на «Женския Свѣтъ» и «Домакинята».

Отъ идущия вече брой «Женский Свѣтъ» започва третата си, като приключва съ настоящия втората си годишнина.

Ж. С. въпрѣки че, като си припомнява за вървежа прѣзъ дългия периодъ на цѣлата си второгодишнина, прѣкаралъ е неприятни и горчиви моменти, но все пакъ съ гордостъ може да посочи на не малко, нѣ удовлетворително число случаи нравствено възнаграждение; непомежду многото такива за явно доказателство на казаното си. «Женский Свѣтъ» дава гласностъ на слѣдующето писмо отъ една толкова извѣстна, колкото и интелигентна и достопохвална госпожа:

« Сега, позволѣте ми нѣколко думи за вѣстникѣтъ Ви. Азъ бѣхъ една отъ тѣзи жени, които по-обичатъ да се занимаватъ съ разискване за модитѣ, по-бѣхъ благодарна да походѣ въ свободнитѣ часове на гости у нѣкои дружки и сладко-сладко да подиграваме нѣкои неприсѣтствующа госпожа. Срамъ ми е да се признаѣ въ този грѣхъ, но не можъ го скри. Обаче отъ какъ взехъ да получавамъ «Ж. Св.» и притурката, у мене станъ една метаморфоза. Тѣзи вѣстници, или по-добрѣ, тѣхното съдържание направихъ оборотъ въ характера ми и азъ усѣщамъ голѣмо охлаждение къмъ горѣспоменатата болѣстъ — бездѣлнето, на което слѣдствието е клюкарство и пр., и се прѣдадохъ въ идеала на вѣстника и въ работата на притурката. Понеже този вѣстникъ ме застави да прѣстанъ да четъ празни романи и др. такива книги, а такива, каквито съответствуватъ съ духа на Вашия вѣстникъ за повдигането на жената **Майната** на тая висота на нравственното възпитание, на която тя е създадена да бѣде, то Ви моля и за въ бѣдѣ да ми испратите вѣстникѣтъ, като Ви благодарѣ крайно за труда, който полагате за насъ, беззащитни жени . . . »

За това прочее третата си годишнина «Ж. Свѣтъ» започва съ по-голѣмъ куражъ, съ по-

голѣми и прѣсни сили, като е въ намѣрение, щото пакъ да си увеличи обема съ една прибавка къмъ притурката си «Домакинята», която дѣйствително е сполучила вече да стане една възпиюща нужда и едно отъ най-подходящитѣ помагала въ своята служба за всѣща домакиня, и то безъ да увеличи ни най-малко абонамента.

Излишно е при това да се каже нѣщо по программата на «Женския Свѣтъ» съ притурката «Домакинята», тѣй като тя е напълно вече извѣстна на всичкитѣ читателки и читатели; обѣщава се обаче на всичкитѣ абонати и абонати, че Дирекцията му ще гледа, щото прѣзъ наступащата година да се попълни тя и улучши по възможности повече, за което и отъ сега още си усигурила нови сътрудници, нови работни сили.

Дирекцията на «Жен. Свѣтъ» още счита за длъжностъ да изяви своята явна благодарностъ и дълбока признателностъ за просветеното и благородно сътрудничество на всичкитѣ си любезни г.г. сътрудници чужденки и съотечественици; при това тя ги умолява, щото и въ бѣдѣ да продължаватъ тѣ толкова своята духовна чрѣзъ сътрудническуване, колкото и нравствена чрѣзъ распространяване списанието къмъ неѣж помощъ, за да може съ врѣме списанието да се постави на надлѣжната си висота както по своето избрано съдържание, така и по своята извѣнмѣрна естетика, та да нѣма жена изъ цѣлото ни отечество, която да не се ползува отъ тоя специално за неѣж издаванъ журналъ.

«Женский Свѣтъ», както прѣзъ миналата година, така и прѣзъ новата година ще излиза въ сѣщия форматъ, дваждъ въ мѣсеца, на 1 и 20 число; а притурката му «Домакинята» еднаква по форматъ съ списанието, но съ рѣждѣлния въ отдѣлна прибавка на голѣмина съответствующа винаги на съдържащитѣ се въ неѣж фигури, на 10 число всѣки мѣсець.

Годишниятъ абонаментъ на «Жен. Свѣтъ» пакъ заедно съ «Домакинята» за въ България е 7 лева и за странство 9 лева; само на «Жен. Свѣтъ» за въ България 4 лева и за странство 5 лева, а само на «Домакинята» за България 4 лева и за странство 5 лева.

Освѣнъ това Дирекцията, като не жали никакви разноски и трудове за въ полза на своитѣ читателки и читатели, рѣшила се щото да у-

чреди тая година «премии» поне двѣ на число, една за абонатитѣ на «Женский Свѣтъ» и друга за ония на «Домашниятъ» що ше седаватъ *даромъ* на абонатитѣ и абонатитѣ на «Женский Свѣтъ» и «Домашниятъ», които ще сѣ исплатили абонамента си до края на първата полугодина.

Отъ Ивана Златоуста

За какъ може жената да уреди и повлияе за доброто на мъжа си.

Нищо друго повече отъ благочестивата, внимателната и благоразумната жена, нищо друго нѣма по-голяма сила, да повлияе на мъжа и да го направи, каквото ще. **Той**, макаръ и да го посвѣтватъ приятели, учители, голѣмци, никого отъ тѣхъ не ще послуша толкова, колкото жена си. Даже свѣтитѣ на другитѣ може да му утекчѣтъ, догдѣто ония отъ устата на жена му иматъ никаква си сладость, та колчемъ обичливата му чурулика, той ъ слуша почти съ удовольствие. Колко мъже, жестоки и мъчно измѣняющии мнѣние и павиѣ, сѣ станали извънмѣрно кротки и мѣки? Защото жената и трапезата, и леглото, и рождението на чедата и всички въобще работи има общи съ мъжа си, а и сама тя цѣла въ всичко е негова, и така се свързва съ него, както тѣлото съ главата; ако прочее тя се случи да е благоразумна и вѣжлива, то отъ всички ще се покаже по-горна и всички ще надминатъ съ угрижаването си за него, който заедно съ неѣ сподѣля сжщата кжща.

За туй азъ свѣтвамъ, щото женитѣ да иматъ за дѣло гриженето за мъжетѣ си и да ги свѣтватъ въ всичко потрѣбно и надлѣжно, защото тѣ иматъ голѣма сила върху мъжетѣ, да ги направятъ добри или лоши: жена погубила Авессалома; жена Амнона; жена подбутнула къмъ гибель Иова; но жена пакъ отървала Навала отъ клане, жена спасила цѣлъ народъ. Женитѣ Девора и Иудитѣ сѣ могли да се прославятъ чрѣзъ войнствени и подобни на мъжескитѣ подвизи и множество други се показали такива. За туй и Павелъ казва: «отъ гдѣ знаешъ жено, че нѣма да спасишъ ти мъжа си?» Ний видимъ, че по ония врѣмена Персида, Марямъ и Прискилла сѣ вземали участие въ апостолски дѣлания; и тѣмъ прочее е нужно да подражавате, вий дневнитѣ жени, и то не само съ думи, а и съ дѣла

да се трудите за уреждане и подобрене положенето на мъжетѣ си.

А съ какви дѣла, ще попитате може би, бихме сполучили това? Ето отговорътъ ми къмъ она, що би ме попитала за това: «кога мъжетѣ види, че ти не си лошѣва, че нѣмашъ наклонность и стрѣмление къмъ луксове и украшения, че нѣмашъ претенцията да има въ дома ти излишни приходи за разсипничество и луксове, тогива, казвамъ, той ще има търпение и ще ти допусне да му давашъ свѣти. Ако же ти говоришъ надлѣжното, но правишъ свѣсѣмъ противното, то той ще те счете като една нетрпима бѣбрива жена и ще ти осжди и думитѣ като на таква жена. Свѣтвашъ ли съ думи? Учи и съ дѣла. Тогива именно ти ще бждешъ изслушана отъ него най-благосклонно и ще го убѣдишъ полесно. Ако напр. ти не искашъ отъ него злато, нито бисери, нито скъпоцѣнни прѣмѣни, а вмѣсто това се украсявашъ съ цѣломѣдрне, благоразумие, честность и съ каквото друго прилича на добра и честна жена и ако му показвашъ своя интересъ и любовь за него и въобще ако ти въ всичко туй му служишъ за примѣръ, то имашъ тогава и ти най-голямото право да изискашъ отъ него сжщото; защото ако ти трѣбва да правишъ нѣщо, за да угодишъ на мъжа си, то трѣбва да украсявашъ душата, а не тѣлото си да обезобразявашъ и искривявашъ съ разни срдества за украсяване. И ако желаешъ, щото мъжетѣ ти тебе винаги да обича, и тебе всегда да пожелава, то недѣй мисли, че ще го сполучишъ чрѣзъ златни накити, но чрѣзъ душевната сѣ добродѣтель и прѣданностьта си къмъ него, за която до толкова трѣбва да го убѣдишъ, че е безгранична, щото че и живота си наохотно въ жѣртва можешъ да принесешъ за него. Всичко туй повече завладѣва и поробва мъжа; защото глупавитѣ украшения му догѣватъ, тѣй като му причиняватъ икономически стѣснения и му струватъ много разноски и грижи, та усѣща той къмъ тѣхъ прѣзрѣние и отвращение; а прѣданностьта, приятелството и обичта, които нито грижи пораждатъ, нито разноски причиняватъ, но и ги отстраняватъ на противъ свѣсѣмъ, тѣ именно най-много привѣрзватъ по-яко и обличаватъ единъ къмъ други, като правятъ щото жената отъ день на день по да цѣвти и въспалѣтъ въ гжрантѣ на мъжа по-голямъ пламѣкъ на обичта за неѣ. Това душевно украшение

нито старостѣта отаема и завѣхва, нито болѣстѣта истрива, понеже то прѣдолѣва надъ всички; тѣлесното же украшение врѣмето го осуетява, а болѣститѣ и много други причини исхабяватъ и съвсѣмъ затриватъ. Освѣнъ това послѣдство подбужда завистѣта и въспалава вражда; когато първото е по силно отъ всѣкаква болѣстъ и освобождено отъ пуста гордостъ.

Желаетъ ли да угодишъ на мъжа си? Не дѣй разсипа въ пуста и излишни украшения плодетѣ отъ трудовѣтъ му; и не дѣй му прави мъчна и трудна борбата за живота; но старай се, щото съ спестеливостѣта и прогготата си да улеснявашъ домашнитѣ работи, та печалбитѣ му да покриватъ разлоскитѣ. А това ще постигнешъ, когато употребявашъ златото, не за да натоварвашъ съ него и съ каквито скъпоцѣнни накити купувашъ чрѣзъ него главата и тѣлото си и да свързвашъ ржцѣтъ си, а за да олекчавашъ дѣйствителни семейни нужди, т. е. прѣхраняването на семейството и въобще поддържанieto му. Ако би, прочее, ти не правишъ това, но лицето ти е украсено съ злато, а е притѣснено сърдцето на мъжа ти, то каква печалба? каква полза? Душевното му притѣснение нѣма да го остави да се изрѣ въ блѣскавостѣта на накитенити ти образъ. Защото знайте, знайте добрѣ, че ако даже види нѣкой жена си да се отличава по хубостъ по между множество жени, щомъ сърдцето му е опечалено, то радостѣта пакъ ще бѣде чужда за него; понеже желающий да почувствува нѣкаква сладостъ, отрано още трѣбва да е благорасположенъ къмъ развеселение и радостъ; когато обаче всичкото злато е натрупано надъ жената, като нейно тѣлесно украшение, съ което въ дома се пораждатъ икономически стѣснения, то мъжътъ не може да усѣти нѣкаква веселба.

И тъй ако ний желаемъ да угождаваме на мъжетѣ си, то нека имъ причиняваме радости. А туй ще се постигне, когато отбѣгваме украшенията и труфенията, защото тия нѣща, ако и да задоволяватъ нѣкакъ въ първитѣ дни на съпружеския животъ, по-послѣ обаче съ течение на врѣмето, увѣхвватъ. Какво по-хубаво отъ небето, какво по-блѣскаво отъ слънцето? При все това обаче навикътъ намалява много въсхищението ни. А много повече то намалява въ отношение къмъ нѣщата, които се мъжатъ да произведжтъ впечатление чрѣзъ украсяване.

Азъ ви говорѣхъ за всичко туй, понеже же-

лажъ да бѣдете украсени съ истинско украшение за което повелѣлъ Павелъ и което трѣбва да търсите не въ златото, не въ бисеритѣ, не въ скъпоцѣнни прѣмѣни, но тамъ гдѣто трѣбва да го дирѣтъ женитѣ, които искатъ да осмъществѣтъ благочестието си съ благи дѣла.

Искашъ ли при туй още да угодишъ на външнитѣ хора, па и тѣ да те похвалятъ? Прѣди всичко ще ти кажъ, че това желание не прилича на една цѣломъдренна и благоразумна жена. Ако желаешъ обаче и това, то и тѣ, ако си такъва, каквато по-горѣ те пожелахме, ще те обикнатъ много и ще похвалятъ честността и благоразумието ти. Защото онѣзи жена, която само се грижи, да си украсява тѣлото, никой благоразуменъ човѣкъ нѣма да похвали, а само онѣи, що сж развратни и безпиривственни хора. Или, по-добрѣ казано, нито тѣ нѣма да ѣхъ похвалятъ, а напротивъ ще ѣхъ злословѣтъ, гледайки на неѣхъ съ безочливостъ, заради разсипничеството ѣ, а онѣи, що се грижи да си украси душата, и първитѣ, и послѣднитѣ, а въобще всинца ще почитатъ, защото никакво зло не имъ причинява, но имъ дава уроци на добродѣтель и филозофия. На такъвата жена голѣма ще бѣде отъ страна на хората похвалата, а голѣма отъ страна на Бога *мздата!*

Биографията

на Г-жа de la Fayette.

(Продължение).

Нѣколкото писма, които тя написа на Г-жа de Sevigné откриватъ сърдцето ѣ и показватъ ѣхъ такъва, каквато си е, т. е. духовита и извънредно симпатична; но тия писма сж всички много кратки: Г-жа de la Fayette най-много мразѣше писаньето. Г-жа de Sevigné по нѣкога се оплакваше на приятелката си за краткостѣта на писмата ѣ; но тя, види се, послѣ опростява ѣ това, или отчасти или пакъ и съвсѣмъ, като знае обичѣта, която питае за неѣхъ, за което и е писала единъ день «направихъ визити съ Г-жа de la Fayette; азъ токо-ва се задоволявамъ отъ неѣхъ, колкото вървамъ, ти се задоволила отъ мене». А другъ пътъ пакъ писала: «учтивостѣта на Г-жа de la Fayette не може безъ сърдечно съкрушение да прѣтърпи трѣгването на една приятелка като мене; казвамъ ви туй, което ти каза.»

Желателно ни бѣ да цитираме тукъ едно цѣло писмо на Г-жа de la Fayette, за да прѣдадемъ на читателнигъ си приятното впечатление, което то ни

произведе; но туй писмо, при всяката си краткостъ, е твърдъ дълго и бихме съжалили да дадемъ само единъ откъслектъ отъ него. То е единъкъ изъ овия, въ които писателката се е пускала да пише, та е чудесно живо.

Ето обаче единъ редъ отъ него, който тя написа, като послѣ-писаніе въ края на едно писмо, що дюкътъ de Rochefoucauld пишеше на Г-жа de Sevigné: «Ето едно писмо, което ви казва, моя хубавице, всичко, което бихъ имала да ви кажа. Прѣкарвамъ добръ съ пѣтешествието си въ св. Германъ Сбогомъ.»

Ний прѣдставихме тия редове, за да можемъ узна догдѣ достигва краткостта; между приятели обаче какво не би имало да се каже?

Въ повече, мислитъ на Г-жа de la Fayette показватъ, че ти бѣше една натура, която обичаше да се осамотява и да живѣе вѣнъ отъ свѣтовния шумъ, зѣръдъ малкия кръгъ на приятелитъ си. Слѣ дующата мисль изражава добръ туй чувство: «достатъчно е да се съществува». Туй не показва ли една натура, която се прибѣгва въ себе си и която не иска нищо друго, освѣнъ да живѣе много спокойно?

Но гдѣ по-добръ може да се разбере наклонността къмъ краткото писаніе на Г-жа de la Fayette, ако не въ тия ѝ думи, които тя често обичаше да повтаря: «единъ исхвърлянъ отъ нѣкое съчинение периодъ струва единъ златенъ лудовикъ, а една дума — дваѣсе пари».

Но ако ти сама не пишеше, напротивъ обаче много обичаше да ѝ пишѣтъ, защото, както казахме, тя чувствуваше нуждата да бѣде обичана и завладѣюща сърдцето на тия, що ѝ заобикаляхъ.

Въ това врѣме тя работѣше заедно съ дюка de la Rochefoucauld върху съчинението Maximes.

Дюкътъ и графинята се подкопавахъ и двамата отъ едно и също зло, което бавно ги водѣше къмъ гроба. Тя винаги съвпадахъ по вкуса и двѣтъ тия натури се показвахъ, че се усъвършенствуватъ. Смъртъта на г. de la Rochefoucauld нанесе послѣдния ударъ на толкова разстроеното вече здравіе на г-жа de la la Fayette. Половината отъ живота и щастіето ѝ се отнимаше съ смъртъта на тоя обичанъ човѣкъ, който бѣше за нейъ като на-стойникъ, като водачъ, като баща въобще. повече отколкото като единъ приятель; не слѣдъ много врѣме послѣдва го и тя на гроба.

Видѣ ни се за интересно да цитираме тукъ единъ откъслектъ отъ писмото на г-жа de Sevigné до дъщеря ѝ, г-жа de Grignan, по случая смъртъта на дюка:

« . . . Но гдѣ г-жа de la Fayette ще може намѣри такъвъ приятель, такъвъ другаръ, подобна сладостъ, такъва приятностъ, довѣрие, почестъ колкото, къмъ нейъ толкова и къмъ сина ѝ? Тя е слаба, винаги си стои въ стаята, и не излиза никакъ на вѣнъ; г. de la Rochefoucauld тоже не обичаше да излиза отъ къщи; туй нѣщо ги направяше нуж-

дни единъ на други и нищо не можеше да се сравни съ довѣрието и съ привлѣкательността на приятелството нмъ.» (Това писмо носи дата 17 Мартъ 1660 год. т. е. на другия день отъ смъртъта на дюка.

Въпрѣки страданията си г-жа de la Fayette запази винаги въ дълбочинитъ на сърдцето си своята веселостъ, която по нѣкога ѝ придаваше куражъ, защото се мъчеше да си затрие отъ сърдцето скръбнитъ спомени. Когато по 1647 год. злото ѝ достигна до послѣдния си периодъ, който щѣше да ѝ исцѣри болкитъ, за да ѝ отнеме отъ земята, ти си забѣлжи въ дневника: «имахъ три кризи; трѣската е четвърта; много съмъ за това довольна; поне болѣстѣта ми ще носи едно име.»

А когато нѣкой помисли че това бѣ казано отъ жена, която се чувствуваше, че полѣка лека изгасва, може ли да се не зачуди за куража ѝ?

II.

Сега, като сме запознати вече съ живота на г-жа de la Fayette, трѣбва ний още да познаемъ и нейнитъ произведениа, за които ще кажемъ нѣколко думи.

Видѣхме, че г-жа de la Fayette, получи едно прѣвъсходно въстѣтаніе, та достатъчно е да споменемъ само писателитъ, къмъ които тя усѣщала особена наклонностъ, за да разберѣтъ читателнитъ ни характера на г-жа de la Fayette: Хораций, Виргилий и Монтень бѣхъ обичанитъ ѝ писатели.

Първото съчинение на г-жа de la Fayette биде едно почти образцово съчинение, Принцесата de Montpensier, което излѣзе на свѣтъ въ 1660 год. Послѣ иде Zayde. Тоя романъ, който г-жа de la Fayette издаде въ името на Segrais, причини ѝ много досади; защото той има голѣма сполука, та, когато г-жа de la Fayette обяви, че тя сама го е написала, никой не иска да повѣрва. Segrais самъ много се помъчи да убѣди публиката, че не билъ нейнъ сътрудникъ.

Романътъ Princesse de Glèves, който дойде подиръ Zayde, уякчи веднѣжъ за винаги вече мнѣнието върху таланта на писателката. Чрѣзъ тоя романъ се прави една цѣла революция. Г-жа de la Fayette исключи изъ него всичко чудесно и условно, за да опише само естествениитъ чувства и правитъ на човѣшкия животъ.

Въобще г-жа de la Fayette притѣжава единъ духъ отъ извънредна тънкость, а стилътъ ѝ е прѣвъсходно грациозенъ и деликатенъ. Анализитъ ѝ сѣ справедливи и добръ обмислени; какво повече би поискалъ нѣкой?

Малко астрономия.

Обитаема ли е луната?

Звѣздата, която най-много привлича внимание-то и много на интересува, понеже е привързана къмъ нашата земя, нейнъ сателитъ, — е Луната.

Въпросътъ за ней, да ли е обитаема или не, отдавна занимава умовете на тия, що се занимаватъ съ изследването подобните природни тайни, именно астрономитъ. Ний мислимъ, че ще удовлетворимъ любопитството на много наши читатели, като ний представимъ всичкитъ прѣдположения и най-вѣроятни теории върху тоя толкова съмнителенъ въпросъ.

Ако Луната притежава още нѣкоя атмосфера, то тя трѣбва да е извънредно много рѣдка и съсредоточена по нискитъ мѣста, по които нѣкои астрономи мислятъ, да сѣ забѣлжали дири отъ мъгли. Нашиятъ сателитъ тоже е лишенъ и отъ вода, та при такива условия мъчно би било да се приеме, че, подъ каквато и да е форма, съществува животъ на нейната повърхностъ. Споредъ г. Pouzeau, Луната е мъртва звѣзда, която се е спрѣла въ плутонския периодъ, и прибавя, че и нашитъ по-силни телескопи непрѣмънно биха показали голѣмитъ маси отъ растителностъ, напримѣръ горитъ, ако би съществувало подобно нѣщо на нейната повърхностъ. Отдѣлни нѣкои паметници, а даже и такива като Египетскитъ пирамиди, биха избѣгнали нашия погледъ; но нѣкои забѣлжителни развалини, като ония на гр. Палмира и на Angeor Tom, или пъкъ нѣкои голѣми и забѣлжителни градове като Парижъ и Лондонъ биха били нѣкакви си бѣлѣзи, за които мъчно щѣше да бѣде да се излѣже нѣкой.

Фламмарнонъ не е въ сѣщото мѣстѣ. Той претендира, че отъ разстояние 44 левги — най-малкото разстояние, до което може да се приближи Луната, безъ да ѝ се развали никакъ изгледътъ — невъзможно е да се видѣтъ върху нашия сателитъ гори, градове, или паметници; освѣтъ туй ний не знаемъ нито формата, нито цвѣта на луннитъ растения; че паметниците на Селенитъ (жителитъ на Луната) може да сѣ различни отъ нашитъ, та, и когато сѣ подъ самитъ ни очи, да не можемъ ги позна, нито и самитъ Селенити, които, по всѣка вѣроятностъ, не сѣ прилични съ насъ.

Рѣдкостта на въздуха, и даже и неговото съвършено отсъствие не съставляватъ споредъ него достатъчно основание, за да се обяви Луната необитаема, «защото не е доказано, казва той, че природата не е способна да произведе органически същества, които да могатъ живѣ безъ въздухъ.»

Той забѣлжилъ върху нѣкои земи измѣнение на цвѣта имъ, което му се види мъчно, даже невъзможно да се обясни иначе, ако би се отхвърлила възможността за една лунна растителностъ.

Schraefer, който бѣ направилъ сѣщитъ забѣлѣжки, бѣ въ сѣщото мѣстѣ; той приемаше даже, че тия измѣнения се дължатъ на обработването на земята.

Той бѣ тоже научилъ мъглитъ или паритъ, за които сме споменали по-горѣ, та мислѣтъ, че твърдъ е възможно да сѣ образували отъ нѣкаква си

индустрия! Gruythuisen вървише, че билъ съгледалъ на Луната нѣкакви си дири отъ «крѣпости» и «царски патища»!

Но да се не губимъ изъ твърдѣ пространното поле на хипотезитъ (прѣдположенията), нека се възвърнемъ къмъ дѣйствителността

Вѣрно е, че Луната е чуденъ свѣтъ и нейнитъ условия за обитаемостъ трѣбва да сѣ съвършено различни отъ нашитъ. Лишена отъ атмосфера, тя не познава ни облацитъ, ни лазура, които ни забулватъ; небето ѝ е една черна празнота, въ дното на която звѣздитъ блѣщатъ денѣ и нощъ.

А тука именно се състои разликата въ законитъ, които управляватъ земята и Луната. Днитъ и нощитъ по нашия сателитъ сѣ петнайсе пѣти по-дълги, отколкото по нашата планета. Луната, като изпълва въртеннето въ 29 дена, 12 часа, 44 минути, то денѣтъ и нощта на тоя свѣтъ се състоятъ отъ по 346 земни дни

Като нѣма Луната атмосфера, нищо не спира тамъ слънчевитъ лъчи, нито пъкъ и ги запазва нѣщо подиръ исчезването имъ. Денѣ температурата на Луната е еднаква съ оная на врѣлата вода; а нощъ ти спада до петдесетъ градуса подъ нулата. Денѣ е лѣто, а нощъ — зима; есенъ и пролѣтъ тамъ не съществуватъ.

Слънцето употребява повече отъ единъ часъ, за да изгрѣе на Луната; свѣтлината, слѣдователно, тамъ се разпространява твърдѣ бавно. Тя е суха и груба, а, каквото не достига, остава верѣдъ пълна тъмнина. Тамъ не може да се състави понятие за залѣзването на слънцето тукъ на земята. Постепенното намаляване на цвѣтоветъ, както и перспективата тамъ сѣ неизвѣстни. Отдалеченитъ прѣдмети тамъ се показватъ така добръ, както и най-близулежащитъ и нищо не ги пашарява. Тѣй луннитъ пейзажи нѣматъ оная тайнствена и деликатна привлѣчателностъ на земнитъ пейзажи. Вулканическигъ мѣста, засѣяни съ кратери и освѣтени съ една сурова свѣтлина, прѣдставляватъ печаленъ изгледъ, заплашителенъ даже изгледъ, който допълня оня на зѣлалого и винаги черно небе.

Изъ туй небе Земята се види като една прѣголѣма звѣзда, четири пѣти по голѣма отъ Луната. Отъ центра на видимото лунно полукълбо тя постоянно се види на зенита. Височината ѝ намалява, колкото се повече отдалечаваме отъ това мѣсто, а отъ край на туй полукълбо тя се види, че допирѣ на планинскитъ върхове. Нататѣкъ вече земята съвсѣмъ не се види, защото твърдѣ естествено, тя може да се види само отъ обѣрнатъ къмъ насъ страна на Луната, фазиситъ ни сѣ еднакви съ ония на Луната, но тѣ се прѣдставляватъ въ обѣрнатъ видъ когато ний имаме нова мѣсечина, тѣ иматъ *полноземие*; когато ний имаме послѣдния четвъртътъ иматъ първия и т. н.

Да заключаваме прочее, по странността на законитъ, които управляватъ лунния свѣтъ, че Луната не е обитаема, не би било, споредъ насъ,

твърдѣ логично. Ако съществуватъ Селенити и ако на гледатъ тѣ, то и тѣ отдавна, основавайки, както го правимъ и ний, рѣшенieto си върху притежаеми се отъ тѣхъ свой организъмъ, трѣбва да съобщатъ Земята ни за необитаема. Не трѣбва при това да забравяме, че ний видимъ само едно полукълбо на Луната, и че както твърдѣ справедливо говори Хансенъ, другото, противоположното, полукълбо може да има нѣкаква атмосфера и да притежава нужните елементи за съществуване на живота. За зла честь, обаче, тая страна на Луната никой не е видѣлъ, нито пъкъ и ще види нѣкога. Въ областта на науката, както и въ всичко друго, човѣкъ на всѣка стѣпка срѣща божнето Quos ego!

Книги и списания, получени въ Дирекцията ни.

Основно училище мѣсечно педагогическо списание за училищна практика и педагогическа литература. Редакторъ Т. П. Митевъ. Год. I брой IX. Ломъ 1894.

Войненики Сборка год. II, кн. VI и VII. София 1894.

Искра всѣкимѣсечно научно-литературно и обществено списание. Год. V, томъ I и II, кн. 5, 6 и 7. Шуменъ 1884.

Свѣтъ мѣсечно списание за всѣкого; издава книжовний комитетъ въ София год. II кн. VIII, IX и X.

Езарска сборка списание за книжовна и обществени знания. Пловдивъ 1894. Год. I, кн. II и XII.

Практическо птицевъдство мѣсечно илюстрирано списание за стопанство, поминъкъ и наука; Нарежда и издава Георги А. Поповъ. Год. I, бр. I, II, III, IV, V, VI, VII и VIII. Год. абон. 4 л. София 1894.

Нова свѣтлина и здравословие всѣкимѣсечно списание. Год. IV, V. Кн. VIII и IX. Сливенъ 1894.

Свѣтлина журналъ за наука, искусство и индустрия. Год. IV, кн. XI и XII. София 1894.

Дитинска почивка год. IV, кн. I. Мѣсечно илюстрирано списание за дѣца. Сливенъ 1894.

Наука и здравие популарно-медицински, хигиенически и наученъ вѣстникъ. Редакторъ: Д-ръ Г. Ивановъ. Брой 5 и 6. Ломъ 1894.

La Science Pratique journal mensuel de procédés et recettes modernes à l'usage de l'amateur des sciences de la vie pratique à la ville et à la campagne, publié par un Comité de techniciens et de spécialistes. 6 fr. par an. Direction et administration: Charles Durieu Vevey (Suisse).

Пожарникъ мѣсечно илюстрирано списание подъ редакцията на Свиросъ Костовъ и Ал. Пав. Шумковъ. Год. I, кн. I год. абонам. 4 л. за пожарни и войнички доли чинове 3 л. София 1894

Църковенъ вѣстникъ научно религиозно-нравствено списание, излиза два пъти въ мѣсеца год. I, бр. 3. Харманлий 1894.

Християнскій свѣтъ, илюстрирано мѣсечно религиозно списание. Год. III, бр. 10 и 11 Русе 1894.

Православенъ проповѣдникъ мѣсечно илюстрирано религиозно нравствено списание. Год. II кн. XI София 1894.

Домакени прителъ мѣсечно списание за наука, религия, промышленность и домакениство. Год. VI бр. VI и год. VII бр. I Самоковъ 1894.

Българско въздръжателно знаме органъ на българския въздръжателенъ съюзъ. Год. I бр. 14—24. София 1894.

Дневници на седмото обикновено народно събрание кн. V. София 1894.

Юридически прѣмѣдъ год. II кн. XVII, XVIII и XIX. Пловдивъ 1894.

Славиеви гори мѣсечно списание за народни умотворения, наука и обществени знания. Пловдивъ 1894.

Изворъ илюстрирано списание за ученици и ученички. Окт. и Ноемвр. Русе 1894

Учителъ мѣсечно педагогическо обществено списание за учители и въспитатели год. II, кн. III и IV. Пловдивъ 1894.

Дѣло мѣсечно списание за литература и обществени знания год. I кн. II и III. Пловдивъ 1894.

Медицинска бесѣда популарно медицинско списание год. I кн. 4 и 5. Видинъ 1894.

Ветеринарни сборка мѣсечно списание по ветеринарната медицина и скотовъдството год. III, бр. VIII, IX и X. София 1894.

Благи вѣсти за работниците,

Дребната буржуазия и социализмътъ и *Работата на паре* прѣведени отъ полски. Яболовъ 1894.

Уставъ на българското винарско дружество „Гроздь“ въ гр. Варна 1894.

Корреспонденция.

Г-ну Марову: слѣдъ прочитанне на настоящето, веднага да се отправите за Варна.

Г-въ Хр. П. З. *Самоковъ*, Желанието Ви ще се удовлетвори слѣдъ новата година; съобразихме се. — Анка Истрова, Х. Давидова, *Горля Ориговина*. Получихме 4 л. молимъ за останалитѣ 3, Г-а А. Русинска с. *Стрѣлки* трѣбваше да ни съобщитъ прѣмѣстванieto си; броеветъ Ви съж неспратени въ село *Игтиманъ*, направитѣ справка въ Т. П. станция. — Янка Инакева *Шуменъ*. Получихме стойността на „Женския Свѣтъ“ и „Домакения“ за 1893—94 г., молимъ за 50 ст. — Р. Дюзева с. *Кръстовица*. Броеветъ Ви съж неспратени. — Юрд. Чалъзова *Карлово*. Съобщитѣ гдѣ получаватѣ напредъ списанието. — Р. Видинска *Варна*. Съобщитѣ гдѣ получаватѣ напредъ списанието. — Вас. Хумбаджиева *Разградъ*. Съобщитѣ молимъ, въ кой околия и окръжие се намира *Фюбелдеръ*. — Капит. Желъзовъ *Сталимака*. Испратенитѣ пари получихме. — А. М. Месробовичъ *Пловдивъ*, А. Жечковъ *Сливенъ*, А. Раздоловъ *Юстемдилъ*, Я. Янакева *Шуменъ*, Д. С. Вълчева *София*, Ю. Диничка *Лукопитъ*, С. Ризова *София*, Н. Пав. Дековъ *Севлиево*, М. Стойчева *Тръвъ*, Р. Кожухарова *Самоковъ*, Н. Каменова *Разградъ*, Поруч. Ташевъ *Сталимака*. Получихме стойността на едногодишното течение на „Ж. Свѣтъ“ за 1894 г.

Открива се подписка

на спомоществатели за III-та годишнина

на

„Женския Свѣтъ“

и на

„Домакения“

съ притурка отъ ръководѣлия,

периодически списания,

редактирани отъ жени

за

основни и основници.

„Женския Свѣтъ“ излиза дваждъ, на 1 и 20 число, а „Домакения“ веднаждъ, на 10 число всѣки мѣсець, първий подъ дирекцията на г. Т. Г. Нова, а втората подъ урежданieto на г-жица Ел. Манова.

И „Женския Свѣтъ“, и „Домакения“ ще излизатъ по на една кола отъ форматъ, еднакъвъ съ минь-логодишнини; първий ще съдържа всѣкакви статии, касающи се за жената въобще, а втората—такива по домакениството. „Домакения“ винаги щемма и по една притурка отъ ръководѣлия, отъ голѣмина съотвѣтствующа винаги на съдържащитѣ се въ всѣкъ ръководѣлия.

Годишнини абонаментъ е: на „Женския Свѣтъ“ заедно съ Домакенията за България 7 лева, за странство 9 лева; на всѣко списание по отдѣлно за България 4 лева и за странство 5 лева.

Отъ горнето става явно, че и тая година обемътъ на списанието се увеличава, безъ обаче да се увеличи и абонаментътъ му.

СЪДЪРЖАНИЕ

НА ВТОРАТА ГОДИШНИНА НА «ЖЕНСКИЯ СВѢТЪ»

Новата 1894 година	стр. 3	Педагогическа книжница	133
Улучшения на списанието ни за втората му годишнина	4	Какъ трѣбва да кърми майката?	134
Графология	5	Единъ необходимъ отговоръ	137
18 Януарий	9	Резолюции взети отъ 1-я конгресъ на българскитѣ журналисти и писатели въ заседание му отъ 13-я до 17-я Юлий т. г.	139
Учената жена	10	Нѣколко думи за стопанското училище «Мария Луиза» въ София	140
За образуването на жената въ България	7, 13	Домашен привидѣния	141
Дѣцата и наклонноститѣ имъ	20	Отпразнуването именния день на Н. Ц. Височество Княгинята въ гр. Варна	142
Двѣ думи	29	Етиюдъ върху характера: добротата	145
Дайте ни образование, ако искате да сме добри майки и примѣрни домакини	17, 25, 38	Единъ засъхналъ трандифилъ	156
Значението на 21 Ноемврий за женитѣ и насъ 19, 27, 30		За обичаѣта въобще	77, 147
Една цѣль на «Женския СВѢТЪ» постигната	37	Женитѣ споредъ французския драматургъ Корнелий	стр. 149
Какъ да се украсяваме	41	<i>Подписники:</i> Златний камшикъ 87, 95, 103, 111, 119, 127, 135, 143, 150	
Графологически анализъ	30, 30, 46, 95	Тържественото откриване на въздигнатия паметникъ за падналитѣ чинове отъ 8 я п. прим. на Н. Ц. Височество полкъ въ гр. Варна	150
И духовенството за насъ!	48	<i>Етиюдъ по характера,</i> хубостта на грозната жена 153	
Какво прави майката, кога са болни дѣцата 38, 43, 50		Гдѣ се намира щастието	155
Христосъ възкресе!	57	Философия	161
Една лекция за медицинското образование на женитѣ	51, 59	Биографията на Мария Башкирцева	157, 167
По отпразнуването 50-годишнината на българската журналистика и чествуването паметта на основателя ѝ Фотинова	60	Етиюдъ по характера, Песимизмътъ	169
Европейскитѣ печатъ за «Женския СВѢТЪ»	65	Съдбата на женитѣ	162, 171
Женскитѣ поминѣтъ и училищата за него по Европа	42, 58, 67	Влианието на домашното възпитание въ обществото	173
Женскитѣ въпросъ у насъ 22, 30, 36, 44, 53, 61, 69		Една майка	164, 174
По дълото на отпразнуването 50-годишнината на българската журналистика и на чествуването паметта на основателя ѝ Фотинова	73	Етиюдъ по характера самохвалството	177
За задачите на майчиното образование	67, 76	Какво днеска	179
<i>Подписники:</i> Ядецъ 15, 23, 31, 39, 47, 63, 71, 79		Първиятъ напръстникъ	181
Пиянистки, пѣвачки или домакини?	81	Биографията на Г-жа de la Fayette	183, 188
Картина	75, 84	Малко астрономия	156, 166, 189
На списанието «Утро»	94	Прѣгледъ на II-та годишнина на «Женския СВѢТЪ» и «Домашницата»	186
Биография на Ромѣнската Кралица	86, 93, 102	Отъ Ивана Златоуста	187
Семейство и религия	74, 83, 90, 99, 187	Афоризми	142, 159
Силата на страха	109	Книги и списания, получени въ Дирекцията ни 14, 21, 31, 40, 46, 55, 62, 71, 78, 86, 95, 104, 111, 119, 126, 135, 142, 151, 160, 184, 191	
Могатъ ли женитѣ да бѣдѣтъ гениални? 89, 97, стр. 105, 113		Корреспонденция 7, 14, 24, 32, 40, 46, 55, 62, 71, 79, 87, 96, 111, 119, 127, 143, 152, 160, 184	
Славянски жени 89, 93, 102, 91, 100, 108, 117		Обявления 8, 15, 47, 55, 63, 71, 80, 88, 96, 112, 119, 128, 136, 144, 152, 160, 168, 176, 184	
Кога жената е осигурена?	121	Извѣстия 15, 24, 32, 40, 64, 87, 96, 104, 111, 127, стр. 143, 191	
Профессоръ Гаетана	114, 122	Разни 22, 29, 70, 77, 94, 110, 119, 126, 134, 142, стр. 159	
За приеманитѣ нашитѣ интелигентни жени и момичета студентки въ Софийското Висше училище 129			
Дѣтиска педагогия	85, 101, 115, 124, 131		
Биография на Госпожа Стелъ	118, 123, 132		